

Het correctievoorschrift bestaat uit:

- 1 Regels voor de beoordeling
- 2 Algemene regels
- 3 Vakspecifieke regels
- 4 Beoordelingsmodel
- 5 Inzenden scores
- 6 Bronvermeldingen

1 Regels voor de beoordeling

Het werk van de kandidaten wordt beoordeeld met inachtneming van de artikelen 41 en 42 van het Eindexamenbesluit v.w.o.-h.a.v.o.-m.a.v.o.-v.b.o.

Voorts heeft de CEVO op grond van artikel 39 van dit Besluit de *Regeling beoordeling centraal examen* vastgesteld (CEVO-09.0313, 31 maart 2009, zie www.examenblad.nl).

Deze regeling blijft ook na het aantreden van het College voor Examens van kracht.

Voor de beoordeling zijn de volgende passages van de artikelen 36, 41, 41a en 42 van het Eindexamenbesluit van belang:

- 1 De directeur doet het gemaakte werk met een exemplaar van de opgaven, de beoordelingsnormen en het proces-verbaal van het examen toekomen aan de examinerator. Deze kijkt het werk na en zendt het met zijn beoordeling aan de directeur. De examinerator past de beoordelingsnormen en de regels voor het toekennen van scorepunten toe die zijn gegeven door het College voor Examens.
- 2 De directeur doet de van de examinerator ontvangen stukken met een exemplaar van de opgaven, de beoordelingsnormen, het proces-verbaal en de regels voor het bepalen van de score onverwijld aan de gecommiteerde toekomen.
- 3 De gecommiteerde beoordeelt het werk zo spoedig mogelijk en past de beoordelingsnormen en de regels voor het bepalen van de score toe die zijn gegeven door het College voor Examens.

De gecommiteerde voegt bij het gecorrigeerde werk een verklaring betreffende de verrichte correctie. Deze verklaring wordt mede ondertekend door het bevoegd gezag van de gecommiteerde.

- 4 De examinerator en de gecommiteerde stellen in onderling overleg het aantal scorepunten voor het centraal examen vast.
- 5 Indien de examinerator en de gecommiteerde daarbij niet tot overeenstemming komen, wordt het geschil voorgelegd aan het bevoegd gezag van de gecommiteerde. Dit bevoegd gezag kan hierover in overleg treden met het bevoegd gezag van de examinerator. Indien het geschil niet kan worden beslecht, wordt hiervan melding gemaakt aan de inspectie. De inspectie kan een derde onafhankelijke gecommiteerde aanwijzen. De beoordeling van de derde gecommiteerde komt in de plaats van de eerdere beoordelingen.

2 Algemene regels

Voor de beoordeling van het examenwerk zijn de volgende bepalingen uit de *Regeling beoordeling centraal examen* van toepassing:

- 1 De examinerator vermeldt op een lijst de namen en/of nummers van de kandidaten, het aan iedere kandidaat voor iedere vraag toegekende aantal scorepunten en het totaal aantal scorepunten van iedere kandidaat.
- 2 Voor het antwoord op een vraag worden door de examinerator en door de gecommiteerde scorepunten toegekend, in overeenstemming met het beoordelingsmodel. Scorepunten zijn de getallen 0, 1, 2, ..., n, waarbij n het maximaal te behalen aantal scorepunten voor een vraag is. Andere scorepunten die geen gehele getallen zijn, of een score minder dan 0 zijn niet geoorloofd.
- 3 Scorepunten worden toegekend met inachtneming van de volgende regels:
 - 3.1 indien een vraag volledig juist is beantwoord, wordt het maximaal te behalen aantal scorepunten toegekend;
 - 3.2 indien een vraag gedeeltelijk juist is beantwoord, wordt een deel van de te behalen scorepunten toegekend, in overeenstemming met het beoordelingsmodel;
 - 3.3 indien een antwoord op een open vraag niet in het beoordelingsmodel voorkomt en dit antwoord op grond van aantoonbare, vakinhoudelijke argumenten als juist of gedeeltelijk juist aangemerkt kan worden, moeten scorepunten worden toegekend naar analogie of in de geest van het beoordelingsmodel;
 - 3.4 indien slechts één voorbeeld, reden, uitwerking, citaat of andersoortig antwoord gevraagd wordt, wordt uitsluitend het eerstgegeven antwoord beoordeeld;
 - 3.5 indien meer dan één voorbeeld, reden, uitwerking, citaat of andersoortig antwoord gevraagd wordt, worden uitsluitend de eerstgegeven antwoorden beoordeeld, tot maximaal het gevraagde aantal;
 - 3.6 indien in een antwoord een gevraagde verklaring of uitleg of afleiding of berekening ontbreekt dan wel foutief is, worden 0 scorepunten toegekend, tenzij in het beoordelingsmodel anders is aangegeven;
 - 3.7 indien in het beoordelingsmodel verschillende mogelijkheden zijn opgenomen, gescheiden door het teken /, gelden deze mogelijkheden als verschillende formuleringen van hetzelfde antwoord of onderdeel van dat antwoord;

- 3.8 indien in het beoordelingsmodel een gedeelte van het antwoord tussen haakjes staat, behoeft dit gedeelte niet in het antwoord van de kandidaat voor te komen;
- 3.9 indien een kandidaat op grond van een algemeen geldende woordbetekenis, zoals bijvoorbeeld vermeld in een woordenboek, een antwoord geeft dat vakinhoudelijk onjuist is, worden aan dat antwoord geen scorepunten toegekend, of tenminste niet de scorepunten die met de vakinhoudelijke onjuistheid gemoeid zijn.
- 4 Het juiste antwoord op een meerkeuzevraag is de hoofdletter die behoort bij de juiste keuzemogelijkheid. Voor een juist antwoord op een meerkeuzevraag wordt het in het beoordelingsmodel vermelde aantal punten toegekend. Voor elk ander antwoord worden geen scorepunten toegekend. Indien meer dan één antwoord gegeven is, worden eveneens geen scorepunten toegekend.
- 5 Een fout mag in de uitwerking van een vraag maar één keer worden aangerekend, tenzij daardoor de vraag aanzienlijk vereenvoudigd wordt en/of tenzij in het beoordelingsmodel anders is vermeld.
- 6 Een zelfde fout in de beantwoording van verschillende vragen moet steeds opnieuw worden aangerekend, tenzij in het beoordelingsmodel anders is vermeld.
- 7 Indien de examinerator of de gecommiteerde meent dat in een examen of in het beoordelingsmodel bij dat examen een fout of onvolkomenheid zit, beoordeelt hij het werk van de kandidaten alsof examen en beoordelingsmodel juist zijn. Hij kan de fout of onvolkomenheid mededelen aan het College voor Examens. Het is niet toegestaan zelfstandig af te wijken van het beoordelingsmodel. Met een eventuele fout wordt bij de definitieve normering van het examen rekening gehouden.
- 8 Scorepunten worden toegekend op grond van het door de kandidaat gegeven antwoord op iedere vraag. Er worden geen scorepunten vooraf gegeven.
- 9 Het cijfer voor het centraal examen wordt als volgt verkregen.
Eerste en tweede corrector stellen de score voor iedere kandidaat vast. Deze score wordt meegedeeld aan de directeur.
De directeur stelt het cijfer voor het centraal examen vast op basis van de regels voor omzetting van score naar cijfer.

NB Het aangeven van de onvolkomenheden op het werk en/of het noteren van de behaalde scores bij de vraag is toegestaan, maar niet verplicht.

3 Vakspecifieke regels

Voor dit examen kunnen maximaal 49 scorepunten worden behaald.

Voor dit examen zijn de volgende vakspecifieke regels vastgesteld.

- 1 Bij de tekst(en) met vragen worden, gelet op de aard van de opgaven, geen punten afgetrokken voor spelfouten. Voor idiomatische en grammaticale oneffenheden geldt hetzelfde, tenzij het antwoord er minder juist of zelfs fout door wordt.
- 2 Bij de samenvatting is het de kandidaat niet toegestaan informatie-elementen in telegramstijl weer te geven. Voor een informatie-element dat geheel in telegramstijl is weergegeven, dienen geen scorepunten te worden toegekend. Voor een informatie-element dat gedeeltelijk in telegramstijl is weergegeven, kan maximaal de helft van het aantal scorepunten worden toegekend.

- 3 Indien door de kandidaat tussen twee informatie-elementen een aantoonbaar onjuist (onlogisch) verband wordt gelegd, dient voor ten minste één van beide informatie-elementen geen score te worden toegekend.

4 Beoordelingsmodel

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

Aan het juiste antwoord op een meerkeuzevraag wordt één punt toegekend.

Voor alle open vragen met een maximum aantal woorden geldt: indien een kandidaat een vraag herhaalt alvorens hij/zij tot een antwoord komt, worden de woorden tot aan het eigenlijke antwoord (conform het antwoordmodel) niet meegeteld.

Tekst 1

1 F

2 A

3 A

4 B

5 **maximumscore 1**

alinea 5, 6, 7, 8

alle andere antwoorden

0

6 **maximumscore 1**

“Stuk voor stuk draaiden ze hun hoofdje naar de bron van het geluid als ze iets ‘geks’ hoorden.” (regels 55-58)

7 C

8 A

9 D

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

10 D

11 D

Tekst 2

12 maximumscore 9

In een goede samenvatting komen de volgende elementen voor:

12.1 maximumscore 1

het terugdringen van het ziekteverzuim / het streven naar aangename arbeidsomstandigheden / het nabootsen van het daglicht / het veranderen van intensiteit en kleur van het licht gedurende de dag / of daglichtlampen het ziekteverzuim zouden kunnen terugdringen

12.2 maximumscore 1

het hoge ziekteverzuim in de verpleging / het vermoeden dat personeel zich onprettig voelt als er niet voldoende daglicht is

12.3 maximumscore 2

- de ontdekking van een derde lichtgevoelige cel / een deel van het oog 1
- die / dat licht doorgeeft aan de hypofyse (, die de aanmaak van hormonen regelt / die een bepaalde stof in de hersenen aanmaakt of activeert) 1

of

- (de ontdekking) dat het oog meer doet 1
- dan alleen dingen zichtbaar maken 1

of

- In het oog moet iets zitten 1
- wat een stof in onze hersenen activeert / wat iets in onze hersenen activeert 1

12.4 maximumscore 1

Als je voldoende licht krijgt, slaap je goed / voel je je goed.

12.5 maximumscore 1

Mensen zijn niet alert, productief en vrolijk / Mensen voelen zich niet goed en kunnen 's nachts niet goed slapen.

12.6 maximumscore 1

Blauw licht onderdrukt de aanmaak van het slaaphormoon.

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

12.7 maximumscore 1

Rood licht wekt het slaaphormoon op / Door rood licht ga je je ontspannen.

12.8 maximumscore 1

Pas de norm voor verlichtingssterkte op het werk aan / Voer de lichtsterkte op het werk op / Gebruik op de werkplek koel wit licht / Gebruik op de werkplek licht van (ten minste) 800 lux.

12.9 Regeling met betrekking tot woordgrensoverschrijding

Voor de eerste overschrijding met 10 woorden dienen geen scorepunten te worden afgetrokken. Voor elke volgende overschrijding dient per 10 woorden steeds 1 scorepunt te worden afgetrokken tot een maximum van 9 scorepunten. De toepassing van de aftrekregeling kan overigens nooit leiden tot een score lager dan 0 bij deze opgave.

Schematisch:

161-170: 0 scorepunten aftrek;
 171-180: 1 scorepunt aftrek;
 181-190: 2 scorepunten aftrek;
 191-200: 3 scorepunten aftrek;
 201-210: 4 scorepunten aftrek;
 211-220: 5 scorepunten aftrek;
 221-230: 6 scorepunten aftrek;
 231-240: 7 scorepunten aftrek;
 241-250: 8 scorepunten aftrek;
 meer dan 250: 9 scorepunten aftrek.

NB In het programma WOLF vermeldt u de score van de kandidaat op elk van de acht afzonderlijke inhoudselementen bij de labels 12.1 tot en met 12.8. Bij label 12.9 voert u de aftrekpunten voor de woordgrensoverschrijding in als een positief getal.

Tekst 3

13 B

14 A

15 A

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

Tekst 4

16 **maximumscore 1**
alinea 5

17 **A**

18 **C**

19 **A**

20 **C**

21 **D**

22 **A**

23 **maximumscore 2**

Twee van de volgende vier argumenten:

- Jongeren zullen proberen de begrenzer te verwijderen.
- Waarschuwingen creëren een groter bewustzijn van risicovol gedrag.
- Jongeren wijzen begrenzers af.
- (Begrenzers kun je verwijderen, maar) waarschuwingen op verpakkingen lees je automatisch als je een koptelefoon koopt.

Indien twee van bovenstaande argumenten worden genoemd 2

Indien één van bovenstaande argumenten wordt genoemd 1

24 **maximumscore 1**

het onderzoek van Raat

Indien meer dan 10 woorden zijn gebruikt 0

25 **maximumscore 1**

het onderzoek van De Laat

Indien meer dan 10 woorden zijn gebruikt 0

26 **B**

27 **D**

Schrijfofdracht

Vraag	Aftrekregels	Aftrek
-------	--------------	--------

28 maximumscore 13

28.1 maximumscore 6

Aftrek inhoud

De score is 6 scorepunten minus aftrek. De score kan niet lager zijn dan 0.

Indien de volgende elementen geheel of gedeeltelijk onjuist zijn of ontbreken:

- aanleiding artikel: schoolfeest en hoge pieptoon volgende dag, per element 1
- informatie hoorstichting: 1. bij 20.000 jongeren jaarlijks gehoorschade in Nederland, 2. oorsuizingen/pieptoon eerste teken(en) van gehoorschade, per element 1
- uitgesproken mening over het verschijnsel 1
- twee gegevens uit de tabel, per element 1
- waarschuwing: mp3-speler op 60% bij oordopjes en 70% bij koptelefoon 1
- www.oorcheck.nl, iedereen kan gehoor meten 1
- wens aan lezers 1

28.2 maximumscore 4

Aftrek taalgebruik

De score is 4 scorepunten minus aftrek. De score kan niet lager zijn dan 0.

- één of twee formuleringsfouten (onvolledige zinnen, onjuiste woordkeuze, onjuiste verwijzingen, onjuiste zinsbouw) 1
- drie of vier formuleringsfouten (onvolledige zinnen, onjuiste woordkeuze, onjuiste verwijzingen, onjuiste zinsbouw) 2
- vijf of meer formuleringsfouten (onvolledige zinnen, onjuiste woordkeuze, onjuiste verwijzingen, onjuiste zinsbouw) 3
- één of twee spelfouten (fouten in de spelling van werkwoordsvormen, overige spelfouten, inclusief ten onrechte opgenomen of weggelaten hoofdletters) 1
- drie of meer spelfouten (fouten in de spelling van werkwoordsvormen, overige spelfouten, inclusief ten onrechte opgenomen of weggelaten hoofdletters) 2
- twee of meer interpunctiefouten 1

Deze aftrekregeling geldt onverkort voor alle kandidaten.

28.3 maximumscore 3**Aftrek presentatie/conventies**

De score is 3 scorepunten minus aftrek. De score kan niet lager zijn dan 0.

Indien de volgende elementen geheel of gedeeltelijk onjuist zijn of ontbreken:

• samenhang	1
• logische volgorde	1
• alinea-indeling	1
• verzorgde indruk	1
• passende titel	1
• ondertekening met naam	1
• vermelding klas	1

NB In het programma Wolf vermeldt u de scores van de kandidaat op elk van de drie afzonderlijke beoordelingscriteria.

5 Inzenden scores

Verwerk de scores van de alfabetisch eerste vijf kandidaten per school in het programma WOLF.

Zend de gegevens uiterlijk op 28 mei naar Cito.

6 Bronvermeldingen

tekst 1	Naar een artikel van Floor van der Hout, Psychologie, mei 2008
tekst 2	Naar een artikel van Anouk van Wechem, Psychologie Magazine, november 2007
tekst 3	Naar een advertentie in de Volkskrant, 18 april 2008
tekst 4	Naar een artikel van Revka Bijl, Elsevier, 19 april 2008